

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 20.2.2014
COM(2014) 97 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**Η πρώτη φάση εφαρμογής της οδηγίας-πλαίσου για τη θαλάσσια στρατηγική
(2008/56/ΕΚ)**

**Αξιολόγηση και κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
{SWD(2014) 49 final}**

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**Η πρώτη φάση εφαρμογής της οδηγίας-πλαισίου για τη θαλάσσια στρατηγική
(2008/56/ΕΚ)**

Αξιολόγηση και κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Μόλις μία πενταετία από την έναρξη ισχύος της οδηγίας-πλαίσου για τη θαλάσσια στρατηγική, η παρούσα έκθεση σηματοδοτεί τη λήξη της πρώτης φάσης της εφαρμογής της, κατά την οποία τέθηκαν φιλόδοξοι στόχοι. Πραγματοποιήθηκε συλλογή και ανάλυση δεδομένων σε πρωτοφανή κλίμακα, κατά τη διάρκεια της οποίας τα κράτη μέλη παρείχαν αξιολόγηση της κατάστασης των θαλασσών τους (αρχική αξιολόγηση), προσδιόρισαν τι θεωρούν «καλή περιβαλλοντική κατάσταση» (ΚΠΚ) των θαλάσσιων υδάτων τους και θέσπισαν σειρά στόχων με σκοπό τη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ της τρέχουσας κατάστασης και εκείνης στην οποία επιθυμούν να βρίσκονται το 2020, ημερομηνία κατά την οποία πρέπει να έχει επιτευχθεί ΚΠΚ. Με την ανωτέρω διαδικασία δόθηκε η ευκαιρία να διεξαχθεί ευρεία δημόσια συζήτηση σχετικά με την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, συγκεντρώθηκε μεγάλος όγκος γνώσεων σχετικά με τις θάλασσες και τους ωκεανούς μας και ενισχύθηκε περαιτέρω η περιφερειακή συνεργασία, ιδίως μέσω των περιφερειακών συμβάσεων για τις θάλασσες. Την ίδια στιγμή, η αξιολόγηση των εκθέσεων των κρατών μελών από την Επιτροπή γεννά ανησυχία: ο ορισμός της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης από τα κράτη μέλη και η πορεία που χαράσσουν για την επίτευξή της δεν είναι αρκετά φιλόδοξα, συχνά δεν λαμβάνονται υπόψη οι υφιστάμενες υποχρεώσεις και τα ισχύοντα πρότυπα και παρουσιάζεται έλλειψη συνοχής στην Ένωση, ακόμα και μεταξύ γειτονικών χωρών εντός της ίδιας θαλάσσιας περιοχής.

Έως τον Δεκέμβριο του 2013 τα περισσότερα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη είχαν υποβάλει έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.¹ Η παρούσα έκθεση αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι για ορισμένα κράτη μέλη διατίθενται μερικά μόνο δεδομένα και ότι ένα κράτος μέλος δεν έχει υποβάλει καν έκθεση. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κίνησε διαδικασία επί παραβάσει κατά περίπτωση. Παράλληλα με την κίνηση νομικών διαδικασιών, θα εξετάσει με ποιον τρόπο θα κοινοποιήσει την αξιολόγηση και τις κατευθύνσεις της στα κράτη μέλη που δεν περιλαμβάνονται στην παρούσα έκθεση, αφότου υποβάλουν πλήρη έκθεση.

Με βάση την ανάλυση αυτή, η παρούσα έκθεση παρέχει κατευθύνσεις² υπό τη μορφή συστάσεων που πρέπει να εφαρμοσθούν σε ενωσιακό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Αντί να συστήσει την επανέναρξη της διαδικασίας υποβολής εκθέσεων στις περιπτώσεις όπου έχουν εντοπιστεί αδυναμίες, η Επιτροπή χαράσσει στην παρούσα έκθεση και στο συνημμένο έγγραφο των υπηρεσιών της μια προορατική, μελλοντοστραφή προσέγγιση. Στόχος είναι η παροχή συγκεκριμένων κατευθύνσεων σχετικά με τρόπους αντιμετώπισης των προκλήσεων που εντοπίστηκαν, καθιστώντας τη διαδικασία περαιτέρω εφαρμογής λιγότερο δαπανηρή και περισσότερο αποδοτική.

Το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής³ που συνοδεύει την παρούσα έκθεση περιέχει μια λεπτομερέστερη ανάλυση των στοιχείων που υποβλήθηκαν από τα κράτη μέλη

¹ Βλέπε έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής: «*First steps in the implementation of the Marine Strategy Framework Directive - Assessment in accordance with Article 12 of Directive 2008/56/EC*» (Πρώτα βήματα για την εφαρμογή της οδηγίας-πλαίσου για τη θαλάσσια στρατηγική - Αξιολόγηση σύμφωνα με το άρθρο 12 της οδηγίας 2008/56/EK) για την κατάσταση όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων από τα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη που δεν διαθέτουν ακτογραμμή δεν ήταν υποχρεωμένα να υποβάλουν έκθεση βάσει της οδηγίας-πλαίσου.

² Όπως προβλέπεται σύμφωνα με το άρθρο 12 της οδηγίας-πλαίσου για τη θαλάσσια στρατηγική.

³ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής: «*First steps in the implementation of the Marine Strategy Framework Directive - Assessment in accordance with Article 12 of Directive 2008/56/EC*».

σε σχέση με 11 χαρακτηριστικά ποιοτικής περιγραφής του θαλάσσιου περιβάλλοντος που περιέχονται στην οδηγία (π.χ. βιοποικιλότητα, μη αυτόχθονα είδη, ιχθύες, υγεία τροφικών ιστών, ρυπογόνες ουσίες, απορρίμματα, υποθαλάσσιος θόρυβος), καθώς και λεπτομερέστερες συστάσεις και ειδικές ανά χώρα αξιολογήσεις και συστάσεις. Αργότερα εντός του 2014, το Κοινό Κέντρο Ερευνών (JRC) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα προβεί σε εις βάθος αξιολόγηση περισσότερο τεχνικών πτυχών των εκθέσεων που υποβάλλονται εκ μέρους των κρατών μελών. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ) θα συνάγει επίσης συμπεράσματα σχετικά με τη γενικότερη κατάσταση του θαλάσσιου περιβάλλοντος στην Ευρώπη.

1. Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΘΑΛΑΣΣΩΝ

Η συνολική έκταση των θαλασσών της Ευρώπης υπερβαίνει την έκταση των ηπειρωτικών της εδαφών και φιλοξενεί μια πλούσια, μοναδική αλλά και ευάλωτη θαλάσσια ζωή, για την οποία πολλά στοιχεία είναι ακόμη άγνωστα. Τα θαλάσσια οικοσυστήματα δέχονται ολοένα μεγαλύτερες πιέσεις από ανθρώπινες δραστηριότητες τόσο χερσαίες όσο και θαλάσσιες, καθώς το 41% του ευρωπαϊκού πληθυσμού ζει σε παράκτιες περιοχές και οι οικονομικές δραστηριότητες που εξαρτώνται από το θαλάσσιο περιβάλλον αυξάνονται. Οι εκθέσεις των κρατών μελών επιβεβαιώνουν ότι οι ευρωπαϊκές θάλασσες δεν βρίσκονται σε «καλή περιβαλλοντική κατάσταση».

Υπάρχουν διάφοροι λόγοι που έχουν οδηγήσει στο αποτέλεσμα αυτό, ιδίως οι ακόλουθοι:

- Ποσοστό 39% των αποθεμάτων στον Βορειοανατολικό Ατλαντικό και ποσοστό 88% στη Μεσόγειο Θάλασσα και στον Εύξεινο Πόντο εξακολουθούν να υπόκεινται σε υπεραλίευση και η κατάσταση βελτιώνεται με αργούς ρυθμούς⁴.
- Η ρύπανση του θαλάσσιου περιβάλλοντος έχει μειωθεί κατά τόπους αλλά τα επίπεδα των θρεπτικών στοιχείων και ορισμένων επικίνδυνων ουσιών εξακολουθούν εν γένει να βρίσκονται πάνω από τα αποδεκτά όρια. Η εξάντληση του οξυγόνου, εξαιτίας της ρύπανσης των υδάτων με θρεπτικές ουσίες, είναι ιδιαίτερα σοβαρή στη Βαλτική Θάλασσα και στον Εύξεινο Πόντο.
- Τα θαλάσσια απορρίμματα, κυρίως τα πλαστικά, αποτελούν ζήτημα που αποκτά ολοένα μεγαλύτερη σοβαρότητα σε παγκόσμιο και ευρωπαϊκό επίπεδο. Στη Βόρειο Θάλασσα, έχει εντοπιστεί πλαστικό στο στομάχι θυελλοπουλιών σε ποσοστό άνω του 90%, ενώ σε έκταση παραλίας μήκους 100 μέτρων στην ακτή του Ατλαντικού μπορούν να βρεθούν κατά μέσο όρο 712 μονάδες απορριμμάτων. Οι επιπτώσεις αυτού του αυξανόμενου προβλήματος είναι πολλαπλές και το μέγεθός του δεν έχει γίνει ακόμα γνωστό στις πλήρεις διαστάσεις του.
- Η αλλαγή του κλίματος, αν και δεν υπόκειται σε απευθείας αξιολόγηση βάσει της οδηγίας-πλακίου για τη θαλάσσια στρατηγική, συμβάλλει επίσης στην περαιτέρω υποβάθμιση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων.

⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο όσον αφορά διαβούλευση για τις αλιευτικές δυνατότητες κατά το 2014 COM(2013) 319 τελικό.

Πρέπει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες για την υλοποίηση του στόχου επίτευξης καλής περιβαλλοντικής κατάστασης έως το 2020 στο πλαίσιο μιας πλήρους, επαρκούς, συνεπούς και συνεκτικής εφαρμογής της οδηγίας-πλαισίου.

2. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η Επιτροπή εφάρμοσε σειρά αρχών προκειμένου να αξιολογήσει αν οι πληροφορίες που υπέβαλαν τα κράτη μέλη συνιστούν ένα πλήρες, επαρκές, συνεπές και συνεκτικό πλαίσιο⁵ σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 8 (αρχική αξιολόγηση), 9 (προσδιορισμός της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης) και 10 (περιβαλλοντικοί στόχοι) της οδηγίας. Ειδικότερα, εξετάστηκε εάν:

- οι εκθέσεις των κρατών μελών κάλυψαν όλα τα σχετικά χαρακτηριστικά περιγραφής και όλα τα θαλάσσια ύδατα σε σχέση με όλες τις συναφείς διατάξεις·
- ο καθορισμός της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης (ΚΠΚ) ήταν συγκεκριμένος και ποσοτικοποιημένος, καθιστώντας δυνατή την εκτίμηση της προόδου που σημειώθηκε ως προς την επίτευξή του·
- οι ορισμοί της ΚΠΚ για την ίδια θαλάσσια περιοχή ή υποπεριοχή ήταν συνεπείς μεταξύ τους·
- η αρχική αξιολόγηση αντικατόπτριζε τις διαθέσιμες επιστημονικές γνώσεις στους τομείς που καλύπτονται από την οδηγία και κατέστησε δυνατό τον καθορισμό μιας βάσης αναφοράς για το μέλλον·
- οι στόχοι που ορίστηκαν αντικατόπτριζαν τα πορίσματα της αρχικής αξιολόγησης και ανταποκρίνονταν στον ορισμό της ΚΠΚ, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στα κράτη μέλη να επιτύχουν ΚΠΚ υπό ρεαλιστικούς όρους έως το 2020·
- τα κράτη μέλη έλαβαν υπόψη τους ισχύοντες κανονισμούς και τις πολιτικές της ΕΕ που σχετίζονται με το θαλάσσιο περιβάλλον, καθώς και τα συναφή πρότυπα που προβλέπονται στις περιφερειακές συμβάσεις για τις θάλασσες στις περιπτώσεις όπου δεν υπήρχε ευρωπαϊκό πρότυπο.

Οι προαναφερθείσες αρχές εξετάστηκαν αναλυτικά μέσω σειράς ερωτηματολογίων⁶. Στις περιπτώσεις όπου διαπιστώθηκε αδυναμία συμμόρφωσης προς μία ή περισσότερες από αυτές, οι πληροφορίες χαρακτηρίστηκαν ως «μερικώς επαρκείς» ή «ανεπαρκείς», «μη συνεπείς» ή/και «χαμηλής» ή «μέτριας» συνοχής. Στις περιπτώσεις όπου διαπιστώθηκε συμμόρφωση

⁵ Σύμφωνα με το άρθρο 12 της οδηγίας-πλαισίου: «Βάσει των γνωστοποιήσεων σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2, το άρθρο 10 παράγραφος 2 και το άρθρο 11 παράγραφος 3 για κάθε θαλάσσια περιοχή ή υποπεριοχή, η Επιτροπή αξιολογεί κατά πόσο, για κάθε κράτος μέλος, τα κοινοποιηθέντα στοιχεία συνιστούν το κατάλληλο πλαίσιο προς εκπλήρωση των απαιτήσεων της παρούσας οδηγίας και δύναται να καλεί τα αντίστοιχα κράτη μέλη να παράσχουν τις τυχόν συμπληρωματικές πληροφορίες που είναι διαθέσιμες και απαραίτητες. Κατά την εκπόνηση των αξιολογήσεων αυτών, η Επιτροπή εξετάζει τη συνοχή των πλαισίων εντός των επιμέρους θαλάσσιων περιοχών ή υποπεριοχών και ανά την Κοινότητα.»

⁶ Βλέπε έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, ό.π.

προς όλες τις αρχές, ακόμα και σε ελάχιστο επίπεδο, οι πληροφορίες χαρακτηρίστηκαν «επαρκείς», «συνεπείς» και «συνεκτικές».

Μόνον με την προϋπόθεση ότι όλα τα κράτη μέλη πληρούν τα ανωτέρω κριτήρια είναι δυνατόν να προσδιοριστεί κατά πόσον οι εφαρμοζόμενες πολιτικές επιτρέπουν στην ΕΕ στο σύνολό της να επιτύχει «οικολογικά ποικίλους και δυναμικούς ωκεανούς και θάλασσες που είναι καθαρές, υγιείς και παραγωγικές»⁷ έως το 2020. Επί του παρόντος, δεν ισχύει κάτι τέτοιο. Αυτό καταδεικνύεται από ορισμένα παραδείγματα:

- Τα κράτη μέλη υπέβαλαν εκθέσεις για διαφορετικούς καταλόγους ειδών και ενδιαιτημάτων, με ορισμένα εξ αυτών να αγνοούν εκείνους που προβλέπονται στην οδηγία για τα ενδιαιτήματα και άλλα να αγνοούν ενδιαιτήματα που υπήρχαν στα ύδατά τους.
- Τα κράτη μέλη εντόπισαν διαφορετικές ρυπογόνους ουσίες μεταξύ εκείνων που απαριθμούνται στον κατάλογο των ουσιών προτεραιότητας που περιέχονται στην οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα, εστιάζοντας σε ορισμένες και αγνοώντας άλλες.
- Λίγα κράτη μέλη ανέφεραν σαφώς ότι όλα τα ιχθυαποθέματα θα πρέπει να υπόκεινται σε εκμετάλλευση που δεν υπερβαίνει τα επίπεδα μέγιστης βιώσιμης απόδοσης.

Ωστόσο, η αξιολόγηση της Επιτροπής δεν θα πρέπει να ερμηνευτεί κατά κύριο λόγο υπό το πρίσμα της συμμόρφωσης με την οδηγία. Αντιθέτως, στόχος της είναι να δοθεί η δυνατότητα στην Επιτροπή να παράσχει κατευθύνσεις στα κράτη μέλη προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της οδηγίας και να αποτυπωθεί η τρέχουσα εικόνα της εφαρμογής της. Τέλος, μολονότι αναγνωρίζεται ότι η υποβολή εκθέσεων συνιστά μεγάλο εγχείρημα για τα κράτη μέλη, ιδίως δεδομένων των στενών προθεσμιών υποβολής, η αξιολόγηση της Επιτροπής είναι τόσο ακριβής όσο και οι πληροφορίες που λαμβάνει. Υπάρχουν παραδείγματα εκθέσεων πολύ καλής ποιότητας, αλλά και περιπτώσεις όπου οι εκθέσεις περιέχουν κενά ή αντιφάσεις.

3. ΚΥΡΙΑ ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

(1) Ολοκληρωμένη αξιολόγηση

Η αξιολόγηση της κατάστασης των θαλάσσιων υδάτων στην ΕΕ είναι ολιστική και λαμβάνει υπόψη κοινωνικοοικονομικές πτυχές. Καθιστά δυνατή την καλύτερη κατανόηση των πιέσεων και των επιπτώσεων από τις ανθρώπινες δραστηριότητες στη θαλάσσια ζωή, συγκεντρώνοντας πλούτο πληροφοριών. Ειδικότερα, η βιοποικιλότητα, τα μη αυτόχθονα είδη, τα θαλάσσια απορρίμματα και ο υποθαλάσσιος θόρυβος αντιμετωπίστηκαν με συστηματικότερο τρόπο από ό, τι στο παρελθόν. Τα περισσότερα κράτη μέλη υπέβαλαν έκθεση στην οποία λαμβάνονται υπόψη τα περισσότερα άρθρα και τα περισσότερα χαρακτηριστικά περιγραφής, παρέχοντας πολύ ευρεία επισκόπηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος στην Ευρώπη. Ωστόσο, η ποιότητα των εκθέσεων ποικίλλει σε μεγάλο βαθμό

⁷ Οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική, άρθρο 3 παράγραφος 5.

μεταξύ χωρών και, στο εσωτερικό των επιμέρους κρατών μελών, μεταξύ χαρακτηριστικών περιγραφής.

Δόθηκε μεγαλύτερη προσοχή σε μέσα όπως η οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα, η κοινή αλιευτική πολιτική και η πολιτική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα στον θαλάσσιο τομέα. Αυτό συνέβαλε σε σημαντικό βαθμό στη συνοχή των πολιτικών και οδήγησε σε περισσότερο διατομεακή συνεργασία και διάλογο σε ολόκληρη την ΕΕ.

Οι εργασίες που συνδέονταν με την οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική πυροδότησαν και συνόδευσαν νέες εξελίξεις σχετικά με τις περιφερειακές συμβάσεις για τις θάλασσες, καταδεικνύοντας τη συμπληρωματικότητα των εργασιών σε ενωσιακό και περιφερειακό επίπεδο και παρέχοντας αμοιβαία οφέλη σε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη. Στο πλαίσιο των περιφερειακών συμβάσεων για τις θάλασσες έγινε επεξεργασία, σε διάφορους βαθμούς, των εκθέσεων σχετικά με την κατάσταση των θαλασσών προκειμένου να τροφοδοτηθούν οι αρχικές αξιολογήσεις των κρατών μελών. Επίσης, αναπτύχθηκαν νέοι δείκτες, στόχοι και μέθοδοι σε περιφερειακό επίπεδο και υπήρξε συμφωνία όσον αφορά την ανάγκη βελτίωσης του περιφερειακού συντονισμού.

Τέλος, στα κράτη μέλη διοργανώθηκαν δημόσιες διαβουλεύσεις⁸, προάγοντας τον διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με το επίπεδο φιλοδοξίας των θαλάσσιων πολιτικών σε ολόκληρη την ΕΕ και πέραν αυτής.

Έτσι, σε γενικές γραμμές, η πρώτη φάση της οδηγίας-πλαισίου για τη θαλάσσια στρατηγική έφερε την ΕΕ ένα βήμα εγγύτερα στη συγκεκριμένη εφαρμογή της προσέγγισης ανά οικοσύστημα στο πλαίσιο της διαχείρισης των ανθρώπινων δραστηριοτήτων που έχουν αντίκτυπο στις θάλασσές μας, μια έννοια που βρίσκεται στο επίκεντρο της οδηγίας. Πολύτιμα διδάγματα έχουν αντληθεί τόσο σε επίπεδο ΕΕ, όσο και σε επίπεδο κρατών μελών, αλλά και στις περιφερειακές συμβάσεις για τις θάλασσες.

(2) Επάρκεια

Παρά τις θετικές αυτές πτυχές, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εντόπισε επίσης ανεπάρκειες στις εκθέσεις που υπέβαλαν τα κράτη μέλη, με αποτέλεσμα να είναι αναγκαίο όλα τα κράτη μέλη, ακόμα και εκείνα με τις καλύτερες επιδόσεις, να καλύψουν συγκεκριμένες ελλείψεις.

Η αρχική αξιολόγηση των κρατών μελών βάσει του άρθρου 8 παρέχει τα βασικά στοιχεία στα οποία θα στηριχτεί η εφαρμογή της οδηγίας. Εντούτοις, οι εκθέσεις αρχικής αξιολόγησης παρέχουν συχνά μια κατακερματισμένη επισκόπηση της κατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος, η οποία δεν αντικατοπτρίζει πάντα τις διαθέσιμες γνώσεις στο σύνολό τους.

Η παρουσία κενών όσον αφορά τα δεδομένα που παρέχονται στις εκθέσεις των κρατών μελών είναι αναπόφευκτη, καθώς εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικά κενά γνώσης σε ζητήματα που αφορούν τη θάλασσα και το πεδίο εφαρμογής της αξιολόγησης που προβλέπεται στο άρθρο 8 της οδηγίας-πλαισίου είναι ιδιαίτερα εκτενές. Ωστόσο, λίγα μόνο κράτη μέλη έχουν προτείνει στρατηγική σχετικά με τους τρόπους κάλυψης των υφιστάμενων κενών όσον αφορά τα παρεχόμενα στοιχεία πριν από τον επόμενο κύκλο υποβολής εκθέσεων,

⁸ Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έλαβε πληροφορίες από 17 κράτη μέλη σχετικά με τις διαδικασίες δημόσιων διαβουλεύσεων που προβλέπονται στο άρθρο 19 της οδηγίας-πλαισίου. Για περισσότερες πληροφορίες, βλέπε έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής.

για παράδειγμα μέσω μελλοντικών σχεδίων παρακολούθησης σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο. Τα αποτελέσματα των ερευνητικών έργων που αποσκοπούσαν συγκεκριμένα στην κάλυψη κενών όσον αφορά τις γνώσεις για ζητήματα που αφορούν τη θάλασσα σε σχέση με τα 11 χαρακτηριστικά περιγραφής της οδηγίας-πλαισίου δεν αξιοποιήθηκαν πάντα στον βέλτιστο βαθμό. Τέλος, τα κράτη μέλη δεν χρησιμοποίησαν την αρχική αξιολόγηση για τη δημιουργία βάσης αναφοράς: χάθηκε έτσι μια ευκαιρία με αποτέλεσμα να καθίσταται δύσκολη και, σε ορισμένες περιπτώσεις, αδύνατη η εκτίμηση της απόστασης έως την επίτευξη του στόχου.

Επιπλέον, ο επαρκής προσδιορισμός της ΚΠΚ βάσει του άρθρου 9 έχει ιδιαίτερη σημασία κατά την πρώτη αυτή φάση εφαρμογής, διότι ορίζει το επίπεδο των φιλόδοξων στόχων που δεσμεύονται να επιτύχουν τα κράτη μέλη έως το 2020.

Τα περισσότερα κράτη μέλη υπέβαλαν έκθεση σχετικά με την ΚΠΚ για όλα τα χαρακτηριστικά περιγραφής και ορισμένα όρισαν φιλόδοξα σημεία αναφοράς μέσω του ορισμού της. Εντούτοις, η πλειονότητα παρέμεινε εντός των ορίων της βασικής περιγραφής της ΚΠΚ, όπως ορίζεται στην οδηγία. Για παράδειγμα, πολλά κράτη μέλη δεν συμπεριέλαβαν στις εκθέσεις τους ποιοτικά ή διευκρινιστικά στοιχεία που θα μπορούσαν να αποτυπώσουν την έννοια και να παράσχουν προστιθέμενη αξία, φιλόδοξους και σαφώς καθορισμένους στόχους. Επίσης, σε πολλές περιπτώσεις η ΚΠΚ δεν προσδιορίστηκε με μετρήσιμο τρόπο, καθιστώντας αδύνατο να εκτιμηθεί στην πράξη ο βαθμός στον οποίο επετεύχθη. Οι υψηλές ποιοτικές φιλοδοξίες κατά τον προσδιορισμό της ΚΠΚ, όταν υπάρχουν, παραμένουν συχνά απλό ευχολόγιο.

Επιπλέον, τα κράτη μέλη σε ορισμένες περιπτώσεις δεν στηρίχτηκαν με συστηματικό τρόπο στην υφιστάμενη νομοθεσία της ΕΕ και στα πρότυπα των περιφερειακών συμβάσεων για τις θάλασσες. Αυτό θα μπορούσε να οφείλεται στο γεγονός ότι ενδέχεται να μην είναι αρκετά σαφής για όλους η σχέση μεταξύ της οδηγίας-πλαισίου και άλλης συναφούς νομοθεσίας. Στις περισσότερες, ωστόσο, περιπτώσεις ακολουθήθηκε μια επιλεκτική προσέγγιση από ορισμένα κράτη μέλη, τα οποία λαμβάνουν υπόψη μόνο εν μέρει τους υφιστάμενους κανόνες, στόχους και τις οριακές τιμές. Εάν δεν αλλάξει η κατάσταση, η επίτευξη της ΚΠΚ, σύμφωνα με τον υφιστάμενο ορισμό της, δεν θα οδηγήσει παρά σε μέτρια βελτίωση της ποιότητας των ωκεανών μας.

Τα ίδια συμπεράσματα μπορούν να αντληθούν και όσον αφορά τους στόχους που ορίζονται βάσει του άρθρου 10 της οδηγίας-πλαισίου. Τα κράτη μέλη έχουν θέσει ποικίλους στόχους που διαφέρουν ως προς το επίπεδο φιλοδοξίας και ακρίβειάς τους. Εκείνο που έχει μεγαλύτερη σημασία είναι ότι οι περιβαλλοντικοί στόχοι που έχουν τεθεί δεν επαρκούν σε ορισμένες περιπτώσεις για την επίτευξη καλής περιβαλλοντικής κατάστασης.

(3) Συνέπεια

Ένας άλλος γενικός προβληματισμός είναι η έλλειψη συνέπειας ως προς την εφαρμογή από τα κράτη μέλη. Ειδικότερα, η λογική σύνδεση μεταξύ της αρχικής αξιολόγησης (αφετηρία), του προσδιορισμού της ΚΠΚ (τελικός σκοπός) και των στόχων (απαιτούμενη προσπάθεια για την επίτευξη του σκοπού, αρχής γενομένης από την αφετηρία) δεν έχει αναγνωριστεί από όλα τα κράτη μέλη. Ορισμένα δεν έκαναν σαφή διάκριση μεταξύ του προσδιορισμού της ΚΠΚ και των στόχων καθαυτών ή δεν έλαβαν υπόψη την αρχική τους αξιολόγηση κατά την

κατάρτιση των στόχων, μετατρέποντας μια ολοκληρωμένη, ολιστική προσέγγιση σε μια σειρά από ασύνδετες μεταξύ τους υποβολές εκθέσεων.

(4) Συνοχή

Το επίπεδο περιφερειακής συνεργασίας που έχει αναπτυχθεί μέσω των περιφερειακών συμβάσεων για τις θάλασσες, με στόχο την προστασία των θαλάσσιων υδάτων της ΕΕ, είναι άρτιο. Έχουν αναληφθεί σημαντικές δεσμεύσεις από όλες τις περιφερειακές συμβάσεις για τις θάλασσες για την υλοποίηση της προσέγγισης ανά οικοσύστημα και τη στήριξη της εφαρμογής της οδηγίας-πλαisiού για τη θαλάσσια στρατηγική. Δυστυχώς, η χρήση από τα κράτη μέλη των αποτελεσμάτων της περιφερειακής συνεργασίας στο πλαίσιο των θαλάσσιων στρατηγικών τους ποικίλλει. Ορισμένες φορές, οι σχετικές εργασίες στο πλαίσιο περιφερειακών συμβάσεων για τις θάλασσες πραγματοποιήθηκαν με μεγάλη καθυστέρηση· ωστόσο, ακόμη και σε περιπτώσεις που εκτελέστηκαν εγκαίρως, δεν χρησιμοποιήθηκαν πάντα στις εθνικές εκθέσεις.

Αυτό οδήγησε σε έλλειψη συνοχής στο εσωτερικό της ΕΕ, καθώς και εντός της ίδιας θαλάσσιας περιοχής ή υποπεριοχής (όπως προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 5 στοιχείο β) και στο άρθρο 5 παράγραφος 2 της οδηγίας-πλαisiού). Παρότι η συνοχή παρουσιάζει σημαντικές διαφοροποιήσεις στην ΕΕ και είναι υψηλή σε ορισμένες περιοχές και για ορισμένα χαρακτηριστικά περιγραφής, τα συνολικά της επίπεδα είναι μέτρια έως χαμηλά. Τα κράτη μέλη στον Βορειοανατολικό Ατλαντικό επιδεικνύουν το υψηλότερο επίπεδο συνοχής (αν και με σημαντικό περιθώριο βελτίωσης), ενώ η συνοχή είναι χαμηλότερη στη Μεσόγειο και ιδίως στον Εύξεινο Πόντο (αν και στην περίπτωση του τελευταίου κατέστη δυνατή μόνο η μερική εκτίμησή της).

Επομένως, δεν υπάρχει κοινή αντίληψη της ΚΠΚ σε επίπεδο ΕΕ, ακόμα και σε (υπο)περιφερειακό επίπεδο. Υπάρχουν περισσότεροι από 20 διαφορετικοί ορισμοί της ΚΠΚ στην ΕΕ, και, συνεπώς, δεν υπάρχουν κοινοί ή συγκρίσιμοι στόχοι.

4. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ

Η ανάλυση της πρώτης φάσης εφαρμογής της οδηγίας-πλαisiού για τη θαλάσσια στρατηγική καταδεικνύει σαφώς ότι πρέπει να σημειωθεί πολύ μεγαλύτερη πρόοδος προκειμένου να αποφευχθεί μια ανεπαρκής, μη αποδοτική, αποσπασματική και άσκοπα δαπανηρή προσέγγιση της προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Η συγκρισιμότητα των εκθέσεων που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη είναι περιορισμένη και δυσχεραίνει τη συντονισμένη δράση και ανάλυση. Αυτό καθιστά συνεπώς δύσκολη όχι μόνο την επίτευξη ΚΠΚ έως το 2020, αλλά ακόμα και τη γνώση του πόσο απέχουμε από την εκπλήρωση του στόχου. Επίσης, στερεί τους οικονομικούς παράγοντες από την εξασφάλιση ίσων όρων ανταγωνισμού στην ΕΕ και στις θαλάσσιες περιοχές της. Τέλος, διακυβεύει μια σημαντική βάση πόρων, χωρίς την οποία η «γαλάζια ανάπτυξη» δεν θα είναι βιώσιμη σε βάθος χρόνου.

Σήμερα παρέχεται η ευκαιρία για βελτίωση της κατάστασης αυτής ενόψει της ανάπτυξης των προγραμμάτων παρακολούθησης και των προγραμμάτων μέτρων που προγραμματίζονται για το 2014 και το 2015 αντίστοιχα. Τα προγράμματα αυτά θα αποφέρουν καλύτερα

αποτελέσματα με χαμηλότερο κόστος εάν αποτελέσουν αντικείμενο κοινού συντονισμού ή ανάπτυξης από όλα τα κράτη μέλη.

(1) Διδάγματα που έχουν αντληθεί μέχρι στιγμής

Εν αναμονή των αποτελεσμάτων της παρούσας αξιολόγησης, έχουν ήδη αντληθεί διδάγματα από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη και έχουν μεταφραστεί σε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες:

- Η κοινή στρατηγική εφαρμογής της οδηγίας-πλαισίου για τη θαλάσσια στρατηγική⁹ έχει προσαρμοστεί στις νέες προκλήσεις και ένα νέο πρόγραμμα εργασίας για την εφαρμογή της οδηγίας-πλαισίου¹⁰ έχει καταρτιστεί για την περίοδο 2014-2018, από κοινού με τα κράτη μέλη, τις περιφερειακές συμβάσεις για τις θάλασσες και άλλους σχετικούς φορείς. Το κοινό πρόγραμμα προβλέπει βασικά ορόσημα, ενισχύει τη συνεργασία με τις περιφερειακές συμβάσεις για τις θάλασσες και προβλέπει την ανάπτυξη κατευθύνσεων που στοχεύουν στη βελτίωση της κοινής κατανόησης των απαιτήσεων της οδηγίας-πλαισίου.
- Έχει διατεθεί στα κράτη μέλη συμπληρωματική στήριξη για την εφαρμογή της οδηγίας-πλαισίου, μέσω εξειδικευμένων και πρακτικού χαρακτήρα έργων χρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής της ΕΕ. Τα εν λόγω έργα αποσκοπούν, για παράδειγμα, στη βελτίωση της εφαρμογής της οδηγίας στη Μεσόγειο και στον Εύξεινο Πόντο.
- Έχουν πραγματοποιηθεί ενέργειες για τον εξορθολογισμό και την απλούστευση των υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων των κρατών μελών, καθώς και για την αξιοποίηση εκθέσεων που υποβάλλονται στο πλαίσιο συναφούς νομοθεσίας, βάσει της αρχής «μία έκθεση, πολλές χρήσεις».

(2) Μελλοντική πορεία

Πέραν των προαναφερομένων διδαγμάτων, πρέπει να καταβληθούν πολλές ακόμα προσπάθειες εντός του παρόντος κύκλου εφαρμογής και πριν από την επανάληψη της υποβολής εκθέσεων το 2018. Αυτό απαιτεί όχι μόνο την ανάληψη σειράς ειδικών δράσεων και τον καθορισμό περισσότερο φιλόδοξων στόχων, αλλά και έναν διαφορετικό τρόπο σκέψης σχετικά με τρόπους εφαρμογής της οδηγίας-πλαισίου για τη θαλάσσια στρατηγική, προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι ελλείψεις που έχουν εντοπισθεί.

Σε βραχυπρόθεσμο επίπεδο, και σύμφωνα με το άρθρο 12 της οδηγίας-πλαισίου, είναι ουσιώδες να διασφαλισθεί ότι θα αξιοποιηθούν οι πλέον θετικές πτυχές της έως τώρα εφαρμογής και ότι οι αδυναμίες που εντοπίστηκαν δεν θα επηρεάσουν δυσμενώς τη μελλοντική εφαρμογή της οδηγίας-πλαισίου. Για να επιτευχθεί αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν άμεσα και σοβαρά τις ακόλουθες συστάσεις, μεταξύ άλλων και κατά την

⁹ Η οδηγία καλεί τα κράτη μέλη να συμβάλουν με λεπτομερή και συντονισμένο τρόπο. Για τη διευκόλυνση αυτών των εργασιών, τα κράτη μέλη και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχουν θεσπίσει ένα ανεπίσημο πρόγραμμα συντονισμού, την κοινή στρατηγική εφαρμογής (ΚΣΕ).

¹⁰ Πρόγραμμα εργασίας που συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της ΚΣΕ:
http://ec.europa.eu/environment/marine/eu-coast-and-marine-policy/implementation/index_en.htm

προετοιμασία των προγραμμάτων παρακολούθησης και των προγραμμάτων μέτρων. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη θα πρέπει:

- να χρησιμοποιήσουν τα προγράμματα παρακολούθησης για την αντιμετώπιση των ελλείψεων και των κενών που εντοπίστηκαν κατά την αρχική αξιολόγηση·
- να χρησιμοποιούν συστηματικά πρότυπα που απορρέουν από τη νομοθεσία της ΕΕ (όπως η κοινή αλιευτική πολιτική, η οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα, η οδηγία για τα ενδιαίτηματα κτλ. και η προτεινόμενη οδηγία για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό και την ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών¹¹ μόλις τεθεί σε ισχύ) ως ελάχιστες απαιτήσεις. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν τέτοιου είδους πρότυπα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να χρησιμοποιούν στα προγράμματα παρακολούθησης και τα προγράμματα μέτρων τους ειδικούς ανά περιφέρεια κοινούς δείκτες που έχουν καταρτισθεί στο πλαίσιο των σχετικών περιφερειακών συμβάσεων για τις θάλασσες·
- να επανεξετάσουν και, κατά περίπτωση, να επικαιροποιήσουν την ΚΠΚ και τους στόχους τους κατά την προετοιμασία των προγραμμάτων παρακολούθησης και των προγραμμάτων μέτρων ώστε να καταστεί δυνατή η εφαρμογή συνεκτικής προσέγγισης τόσο εντός όσο και μεταξύ των περιφερειών και μεταξύ των διαφόρων διατάξεων.

Επιπλέον, στις περιπτώσεις όπου η Επιτροπή έχει διαπιστώσει ελλείψεις, τα κράτη μέλη θα πρέπει, όσο το δυνατόν συντομότερα και το αργότερο έως το 2018, να βελτιώσουν σε σημαντικό βαθμό την ποιότητα και τη συνοχή των ορισμών που αποδίδουν στην ΚΠΚ, των αρχικών αξιολογήσεων τους και των περιβαλλοντικών τους στόχων, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι ο δεύτερος γύρος εφαρμογής θα αποφέρει μεγαλύτερα οφέλη. Ειδικότερα, θα πρέπει να πραγματοποιηθούν οι ακόλουθες ενέργειες:

- αναθεώρηση, ενίσχυση και βελτίωση της ισχύουσας απόφασης 2010/477/ΕΕ για την ΚΠΚ έως το 2015, με στόχο ένα σαφέστερο, απλούστερο, περισσότερο συνοπτικό, συνεκτικό και συγκρίσιμο σύνολο κριτηρίων και μεθοδολογικών προτύπων όσον αφορά την ΚΠΚ· στη εν λόγω αναθεώρηση θα μπορούσαν επίσης να ληφθούν υπόψη οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην αξιολόγηση της ΚΠΚ¹².
- επανεξέταση του παραρτήματος ΙΙΙ της οδηγίας-πλαισίου για τη θαλάσσια στρατηγική και, εφόσον απαιτείται, αναθεώρηση και εκπόνηση ειδικών κατευθύνσεων για τη διασφάλιση μιας περισσότερο συνεκτικής και συνεπούς προσέγγισης έναντι των αξιολογήσεων κατά τον επόμενο κύκλο εφαρμογής·

εφαρμογή ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού συστήματος ανταλλαγής δεδομένων και πληροφοριών μεταξύ της ΕΕ (ΕΟΠ) και των περιφερειακών συμβάσεων για τις θάλασσες (σύστημα WISE-Marine), το οποίο θα αξιοποιεί στο έπακρο τις εξελίξεις για τη βελτίωση της προσπελασιμότητας και της διαλειτουργικότητας των

¹¹ Πρόταση οδηγίας για τη θέσπιση πλαισίου για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό και την ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών, COM (2013)133 τελικό.

¹² Όπως περιγράφεται στο SWD (2013) 133 τελικό (στο πλαίσιο της «Στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή»).

δεδομένων που αφορούν τη θάλασσα μέσω της πρωτοβουλίας «Γνώσεις για τη θάλασσα 2020»·

- συστηματική χρήση των αξιολογήσεων που εκπονούνται στο πλαίσιο άλλης συναφούς νομοθεσίας της ΕΕ ή περιφερειακών συμβάσεων για τις θάλασσες, με άμεση έναρξη των προπαρασκευαστικών εργασιών·
- ανάπτυξη σχεδίων δράσης που θα συντονίζονται σε (υπο)περιφερειακό επίπεδο με σκοπό τη διόρθωση των ελλείψεων που θα εντοπισθούν, το αργότερο έως το 2018¹³.

Τέλος, η περιφερειακή συνεργασία θα πρέπει να βρίσκεται στο επίκεντρο της εφαρμογής της οδηγίας-πλαίσιου και να επηρεάζει τις διαδικασίες εφαρμογής σε εθνικό επίπεδο, όχι το αντίστροφο. Σε περιφερειακό επίπεδο, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεργάζονται με άλλα συμβαλλόμενα μέρη στο πλαίσιο των περιφερειακών συμβάσεων για τις θάλασσες, με σκοπό την περαιτέρω προώθηση του συντονισμού σε περιφερειακό ή υποπεριφερειακό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη ότι κάθε περιφερειακή σύμβαση για τις θάλασσες έχει τις ιδιαιτερότητές της. Τα κράτη μέλη θα πρέπει στη συνέχεια να χρησιμοποιούν τα αποτελέσματα συστηματικά στο πλαίσιο των εθνικών διαδικασιών εφαρμογής. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν τη συζήτηση σχετικά με τους βέλτιστους τρόπους προαγωγής της περιφερειακής συνεργασίας και την περαιτέρω ενίσχυση της συνεργασίας με τις περιφερειακές συμβάσεις για τις θάλασσες, ιδίως με σκοπό την περαιτέρω ευθυγράμμιση των προγραμμάτων εργασίας.

Στόχος των εν λόγω συστάσεων είναι να παρασχεθεί ένα σαφές πλαίσιο για τη σταδιακή βελτίωση της συνεργατικής προσέγγισης έναντι της εφαρμογής της οδηγίας-πλαίσιου για τη θαλάσσια στρατηγική, με σταδιακά βήματα και στόχους που θα πρέπει να υλοποιηθούν σε όλα τα συναφή επίπεδα. Αυτός ο τρόπος επίτευξης προόδου, εάν εφαρμοσθεί πλήρως και ταχέως από όλους, πολύ πριν από το 2018, θα συμβάλει στην επίτευξη της επειγόντως αναγκαίας σταδιακής αλλαγής πολιτικής και θα βελτιώσει τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουμε από κοινού την προστασία των ωκεανών και των θαλασσών μας στο σύντομο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί έως το 2020.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σκοπεύει να προβεί σε νέα αξιολόγηση το 2016, στο πλαίσιο της έκθεσής της για τα προγράμματα μέτρων¹⁴, όπου θα εξετάζεται εάν η συνεργατική προσέγγιση που περιγράφεται ανωτέρω υλοποιήθηκε και απέφερε αποτελέσματα, ή εάν απαιτείται η ανάληψη επιπλέον δράσης προκειμένου να διασφαλισθεί η κατάλληλη εφαρμογή της οδηγίας-πλαίσιου για τη θαλάσσια στρατηγική. Η αναθεώρηση της απόφασης σχετικά με την ΚΠΚ το 2015 και η ενίσχυση της περιφερειακής συνεργασίας αποτελούν βασικά στοιχεία της εν λόγω προσέγγισης. Παράλληλα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να εξετάζει το ενδεχόμενο κίνησης νέων διαδικασιών επί παραβάσει προκειμένου να διασφαλισθεί η δέουσα εφαρμογή της οδηγίας-πλαίσιου, όπου αυτό είναι απαραίτητο.

¹³ Τα εν λόγω σχέδια δράσης θα μπορούσαν να έχουν ως πηγή έμπνευσης την προσέγγιση δομημένου πλαισίου εφαρμογής και πληροφοριών και να ορίζουν τις διάφορες ενέργειες που πρέπει να πραγματοποιηθούν από ένα κράτος μέλος για τη βελτίωση της εφαρμογής (βλέπε COM(2012) 95).

¹⁴ Άρθρο 16 της οδηγίας-πλαίσιου.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Τα ιδιαίτερα ευάλωτα θαλάσσια οικοσυστήματα της ΕΕ δέχονται ολοένα εντονότερες πιέσεις από ανθρώπινες δραστηριότητες. Η εφαρμογή της οδηγίας-πλαίσίου για τη θαλάσσια στρατηγική και η μετάφραση της προσέγγισης ανά οικοσύστημα σε μια επιστημονικά ορθή πραγματικότητα στο θαλάσσιο περιβάλλον, σε συνεργασία με τους γείτονες της ΕΕ, αποτελεί ιδιαίτερα δύσκολο αλλά καίριας σημασίας καθήκον. Στην πρώτη φάση της οδηγίας-πλαίσίου, ορίστηκαν σημαντικά ορόσημα σε ευρωπαϊκό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, τα οποία συνιστούν μια σημαντική προσπάθεια. Εντούτοις, η ΕΕ απέχει ακόμη πολύ από το να απολαμβάνει υγιείς ωκεανούς και θάλασσες. Η επίτευξη του στόχου αυτού έως το 2020, σε διάστημα δηλαδή μικρότερο από επτά έτη, συνεπάγεται νέες και εντατικές προσπάθειες και επίσης ταχεία και σημαντική αλλαγή του τρόπου με τον οποίο τα κράτη μέλη, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι περιφερειακές συμβάσεις για τις θάλασσες και άλλοι συναφείς οργανισμοί συνεργάζονται, εστιάζοντας σε κοινές δράσεις και κοινό προγραμματισμό καθώς και στη συνοχή των πολιτικών μεταξύ των διαφόρων τομέων. Ο μεγαλύτερος συντονισμός των προγραμμάτων παρακολούθησης και των προγραμμάτων μέτρων, οι περισσότερο φιλόδοξοι στόχοι περιφερειακής συνεργασίας και η σαφέστερη αντίληψη των ρόλων, των αρμοδιοτήτων και των υποχρεώσεων όλων των μερών θα διευκολύνουν τη λιγότερο δαπανηρή και αποτελεσματικότερη προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος· αυτό θα επιτευχθεί επίσης και με την πλήρη εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου της ΕΕ σχετικά με τις χερσαίες πηγές ρύπανσης καθώς και με πιο συστηματικές προσπάθειες για την επίτευξη ολοκληρωμένης διαχείρισης των παράκτιων ζωνών. Οι εν λόγω δράσεις αντιπροσωπεύουν το ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο ώστε η ΕΕ να εφαρμόσει με επιτυχία την οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική, να εξασφαλίσει προστασία για τους ωκεανούς και τις θάλασσές της και να διασφαλίσει ότι τα θαλάσσια ύδατά της θα παρέχουν μια βιώσιμη πηγή ανάπτυξης για τις επόμενες γενιές.